

بررسی مولفه های پرخاشگری در کتب پایه ششم ابتدایی کشور ایران

نازنین فتاحی

دانشجوی کارشناسی، رشته علوم تربیتی، دانشگاه فرهنگیان کرمانشاه

چکیده

این پژوهش با هدف بررسی میزان توجه به مولفه های پرخاشگری در محتوای کتب پایه ششم ابتدایی کشور ایران انجام شده است. در این پژوهش از روش توصیفی جهت مشخص نمودن مولفه های پرخاشگری و از روش تحلیل محتوا کیفی به منظور بررسی و تحلیل کتب درسی پایه ششم ابتدایی استفاده شده است. جامعه آماری پژوهش در بخش تحلیل محتوا، کتب پایه ششم ابتدایی کشور بوده که برای مطالعه انتخاب شده است. ابزار جمع آوری اطلاعات، سیاهه های تحلیل محتوا کتب درسی بود که پس از مطالعات مبانی نظری و طرح پیشنهادی توسط پژوهشگران، تهیه و تدوین شد. واحد تحلیل جملات مندرج در کتب درسی بوده است. سوال پژوهش، توجه به مولفه های پرخاشگری در کتب پایه ششم ابتدایی به چه میزان می باشد. با توجه به تحلیل صورت گرفته مولفه های توافقی پذیری با بیشترین فراوانی ۵۹ درصد از مولفه های پرخاشگری در محتوای کتب پایه ششم ابتدایی را به خود اختصاص داده است. و مولفه های تبعیض و بی عدالتی و کنترل خشم با کمترین فراوانی سهمی حدود ۱۰/۲۸ درصد از مولفه ها را شامل می شوند. که این نشان می دهد محتوای کتب پایه ششم ابتدایی به مولفه های تبعیض و بی عدالتی و کنترل خشم توجه شایانی نداشته است و توجه خود را به مولفه های توافقی پذیری معطوف کرده است.

کلید واژه: تحلیل محتوا، پرخاشگری، کتب پایه ششم ابتدایی

مقدمه

رفتار کودک از ابعاد مهم سلامت روان وی محسوب شده و پیامدهای قابل توجهی در زندگی آینده وی خواهد داشت. مشکلات رفتاری به دو دسته بزرگ مشکلات رفتاری درونی سازی شده و مشکلات برونی سازی شده تقسیم می شوند. مشکلات درونی سازی شده، مشکلاتی هستند که معطوف به درون تلقی می شوند. مشکلات درونی سازی شده، مشکلاتی هستند که معطوف به دوران تلقی می شوند و علائم اصلی آنها با رفتارهای بیش از حد کنترل شده رابطه دارند. مانند افسردگی و اضطراب که با دنیای درون فرد سر و کار دارند و با تعارض های روانی و هیجانی همراه هستند. مشکلات برونی سازی در بردارنده رفتارهایی هستند که اغلب تصور می شود به سوی دیگران جهت دارند و در برقراری ارتباط با دیگران ظهور پیدا می کنند. مانند رفتارهای قانون شکن و رفتارهای پرخاشگرانه (شیخی و دیگران، ۱۳۹۴، ص. ۵۰-۴۹). عوامل مختلفی در محیط پیرامون کودک شامل خانه و مراکز مراقبتی وجود دارند که می توانند منجر به بروز رفتارهای پرخاشگرانه در آنها شوند (صندوق پروژه های ملی کانادا، ۲۰۰۴).